

Irodalom: Brünning, D., 1964: Einfluss einer mineralischen Düngung auf einen mit „Dickungsschütte“ befallenen Kiefernbestand. — Allg. Forstzeitschrift, München, 28. 422. o. *Keller, H.*, 1957: Aus dem phytopathologischen Auskunftsdienst. Allg. Forstzeitschrift, München, 11. 147—149. o. *Lanier, L.—Leroy, P.—Tomassone, R.*, 1965: Contribution à l'étude du «Rouge cryptogamique» des pins du à *Lophodermium pinastri* (Schrad.) Chev. — Rev. For. Franc. 354—364 o. — Referátum: In Forstarchiv, Hannover, 1966. 2. 55. *Mandel, O.*, 1957: Zu: „Auftreten der Kiefernscütte in Abhängigkeit vom Boden“. — Allg. Forstzeitschrift, München, 44. 511. o. *Mayer—Kapoll*, 1957: Auftreten der Kiefernscütte in Abhängigkeit vom Boden. — Allg. Forstzeitschrift, München, 12. 37—38. o.

Д-р Пагонь—Прим Я.: ВЗАИМООТНОШЕНИЕ МЕЖДУ РАЗМЕРОМ ЗАРАЖЕНИЯ *Lophodermium pinastri* И ОБЕСПЕЧЕННОСТЬЮ ПОЧВЫ ПИТАТЕЛЬНЫМИ ВЕЩЕСТВАМИ.

При увеличении питательных веществ в почве устойчивость сеянцев сосны в некоторой степени увеличивается против заражения *Lophodermium*. Но эта устойчивость не так большая, чтобы сеянцы могли противостоять сильному заражению. Поэтому есть необходимость в систематической химической защите. Сильно развитые сеянцы, выращенные с удобрением, при систематическом уходе 0,3% раствором МАНЕБ 80 могут дать хороший выход здорового посадочного материала.

Dr. Pagony H.—Prém J.: BEZIEHUNGEN ZWISCHEN DEM NÄHRSTOFFGEHALTE DES BODENS UND DEM AUSMASS DES LOPHODERMIIUMBEFALLS.

Die Erhöhung des Nährstoffgehaltes des Bodens gibt den Kiefern sämlingen eine gewisse Resistenz gegenüber dem *Lophodermium* befall. Diese Resistenz reicht jedoch zur Überwindung starker Infektionen nicht aus. Ein regelmässiger chemischer Schutz ist daher unerlässlich. Bei kräftigen Kiefern sämlingen, deren Anzucht mit Hilfe von Düngungsmassnahmen erfolgte, sichert die regelmässige Behandlung mit einer 0,3%-igen Lösung von MANEB 80 ein vorzüglich gesundes Pflanzgut.

„Janus“ magasságmérő

D R. KISS REZSŐ

Az álló fák magasságának viszonylag pontos és gyors meghatározása nélkülözhetetlen az erdőrendezési, üzemi és kutatási munkák során. A fentálló követelmények legkedvezőbb kielégítése céljából olyan magasságmérő eszközt terveztünk, amely a) olcsón, egyszerűen, nagy tömegben előállítható a házi műhelyekben is, beszerezhető anyagokból; b) az aránylag sötét faállományokban a szem legnagyobb megkímélésével is könnyebbé teszi az esetleg több napon keresztül tartó mérést; c) különböző famagasságok esetén mindig a legalkalmasabb, legjobb és legkönnyebb leolvasási lehetőségeket adja, feltűnő gyorsan; d) nem igényli a fától való távolság lemérését, illetve csak az adott távolságokra történő felállást és így a jó látási viszonyok kihasználhatók; e) lehetővé teszi az egyedül végzett munkát is, mivel alacsonyabb magasságok esetében (kb. 16 m alatt) a fatörzsön 2 m magasságban meghúzott fehér kréta-vonással is dolgozhatunk.

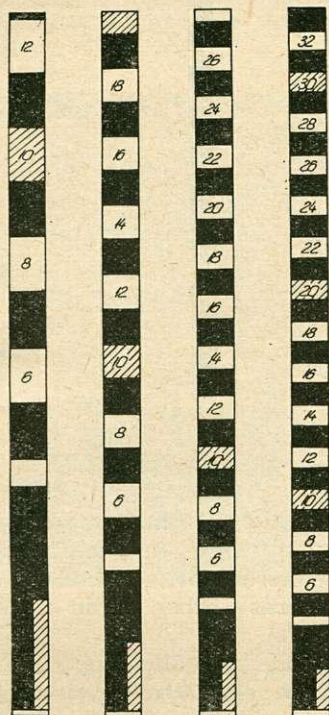
A mérőeszköz, egy 1,8 × 1,8 cm-es, négyzet keresztmetszvényű, 51 cm hosszúságú farúd (gyertyán, bükk), amelynek a négy oldalára különböző beosztást készítünk (1. ábra):

1. oldalon 1 m magasságnak 4 cm felel meg; 12,5 m-ig mérhetünk,
2. oldalon 1 m magasságnak 2,5 cm felel meg; 20,0 m-ig mérhetünk,
3. oldalon 1 m magasságnak 1,8 cm felel meg; 28,0 m-ig mérhetünk,
4. oldalon 1 m magasságnak 1,5 cm felel meg; 33,5 m-ig mérhetünk,

34 m-en felüli famagasság esetében a 2. és 3. sz. oldalt használhatjuk, de akkor a 2 m-nek megfelelő részt vágatjuk a 4 m-es rúddal és a leolvasott értékek kétszeresét vesszük.

Alacsony fák esetében (6—8 m-ig) az 1. és 2. oldalt célszerű használni úgy, hogy a fa mellé helyezett 2 m-es bot hosszát vágatjuk a 4 m-nek megfelelő mércehosszal. A leolvasott famagassági értéknek ilyenkor a felét kell venni. Viszonylag könnyedén tudunk tehát 0,25 m-es pontossággal is dolgozni.

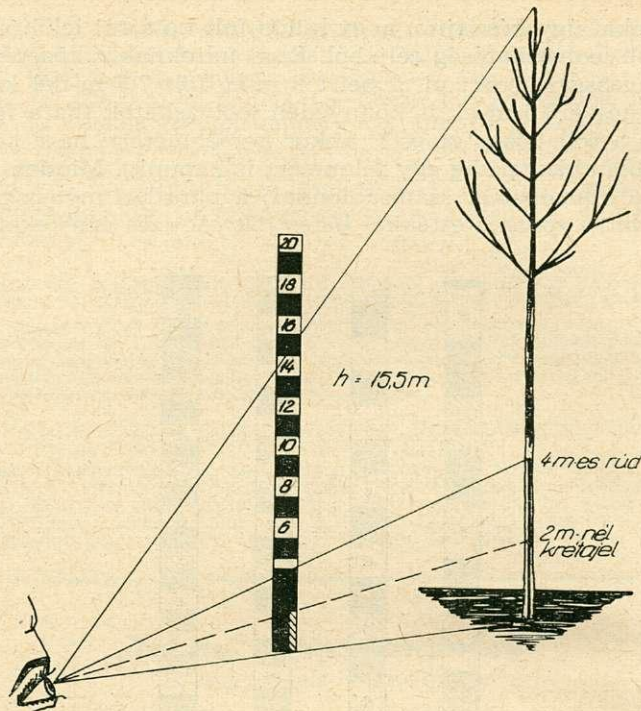
A beosztásokat úgy készítjük, hogy külön folt-hatással jelölünk minden métert, a könnyebb leolvashatóság céljából. Ezen foltoknak a közepén van a tulajdonképpeni magassági érték; pl. a beírt 8 m-es folt 7,5 m-nél kezdődik és 8,5 m-ig tart. Így még a 0,5 m-ek is könnyedén leolvashatók (ha a fa koronájának a teteje inkább a folt közepére esik, akkor kerek métert, ha a két folt határához esik közelebb, akkor pedig egy fél métert is kapunk). Minden páros méterbe ütjük be csak a számértéket számsablonnal; a páratlan métereknek megfelelő foltokat pedig piros zománccfestékekkel befestjük. A tizes értékeket csak áttetsző

1. ábra

vízfestékekkel színezzük zöldre. Az alsó 4 méternek, a fa mellé állított rúdnak megfelelő magasságot kékre, a 2 méteres magasságnak megfelelő részt pedig sárgára festjük. A mérce alján, a 0-ás, a fa tövének megfelelő vonás alatt egy fél centiméteres részt szabadon hagyunk, hogy az eszköz kopása esetén ezen pontos értékünk ne sérüljön meg. Az egyes foltok határait célszerű vékony pengéjű fűrészszel a festés előtt kissé bevágni és a rést fekete, puha ceruzával meg-színeezni. Végezetül nitró-lakkal vonjuk be mérőeszközünket (lefújással).

A műszerrel történő mérés a háromszögek hasonlóságának az elvén alap-szik (2. ábra). A fától való távolság lemérésére nincs szükség, de lehetőleg a fa-magasság $\frac{3}{4}$ részénél nagyobb távolságra álljunk fel. A mérőeszközt, hosszának kb. 70%-ánál lazán megfogva szemünk elé lógatjuk úgy, hogy a legkedvezőbb, a még éppen használható legkevesebb osztás-rész nézzen felénk. Az eszközt ad-dig közelítjük, vagy távolítjuk szemünktől, amíg az alsó, 4 m-nek megfelelő rész nem vág egybe a fa mellé állított 4 m-es rúddal, vagy a 2 m-nek megfelelő rész a krétával jelölt magassággal. Ha ez megtörtént, akkor a fa csúcsánál köz-

2. ábra

vetlenül leolvashatjuk mércénken a fa magasságát. Az iparifahossz, koronakezdet magassága stb. szintén könnyedén, ugyanazon beállítással meghatározható.

Vigyázni kell arra, hogy mérés előtt a fejünket a fa magasságának felső harmadára irányozzuk, hogy mérés közben aztán ne kelljen mozgatni és csak a szemünkkel pillantsunk le és fel.

Magas aljnövényzettel rendelkező állományban a fa és a fa mellé állított rúd alját alig, vagy egyáltalán nem lehet látni. Ilyenkor jól dolgozhatunk úgy, hogy a 4 m-es rúd közepére színes gyűrűt festünk és a felső 2 m-es rúd-hosszat vágatjuk a mércénk megfelelő osztásrészével. (Másképpen: csak 2 cm-es bottal dolgozunk, amelyet a segédmunkás 2 m-es magasságban feltart — a 2 m-es bottal könnyebb is a sűrűben mozogni.)

A 10 éves vizsgálatok eredményei szerint ezen magasságmérő, kellő begyakorlás után, teljesen megfelelő eredményeket ad. A nálunk előforduló sok lombos-állomány esetében a fő nehézségeket elsősorban a fa tetejének pontos megítélése és nem az esetleg dm-es pontosságot is lehetővé tevő, a fától való távolság meghatározását igénylő, drága műszerek hiánya okozza.

Д-р Киши Р.: ВЫСОТОМЕР „ЯНУС“.

Разработанный автором высотомер основывается на сходство с треугольником. Выгода та, что дешево и хозяйственным способом можно изготовить, сравнительно в темных насаждениях сберегает зрение, в лесу с подлеском тоже быстро и верные данные даёт. Средство измерения — это 51 см. длины планка, на 4 стороны которой нанесена соответствующая градуировка для измерения деревьев высотой 12,5—33,5 м.

Dr. Kiss R.: DER HÖHENMESSER „JANUS“.

Der vom Verfasser erstellte Baumhöhenmesser beruht auf der Ähnlichkeit der Dreiecke. Der Vorteil des Messgeräts besteht in der Billigkeit, da es auch häuslich hergestellt werden kann, sowie darin, dass es auch in verhältnismässig dunklen Beständen das Auge schont und auch in Wäldern mit Unterwuchs zuverlässige Daten liefert. Das Gerät besteht aus einem 51 cm langen Holzstab, auf dessen 4 Seiten eine Einteilung zum Messen von 12,5 bis 33,5 hohen Bäumen angebracht ist.